

Αριθ. Έργα ΕΡ...
28 | 14
S.767

Αθήνα, 29 Ιανουαρίου 2014

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Παιδείας

ΘΕΜΑ: Τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα μαθητών και εκπαιδευτικών σε κίνδυνο με την εφαρμογή της ψηφιακής πλατφόρμας Myschool

Μολονότι η προστασία των προσωπικών δεδομένων και ειδικά των ανηλίκων πολιτών είναι συνταγματικό δικαίωμα και μέγιστη πολιτική αξία της δημοκρατίας, το Υπουργείο Παιδείας βρίσκεται υπόλογο για μια καταστρατήγησή της με άγνωστο ακόμα εύρος συνεπειών στο μέλλον.

Οι σχολικές μονάδες μέχρι σήμερα καταχώριζαν τα απαραίτητα για την εύρυθμη λειτουργία του σχολείου και την επαφή του με την οικογένεια στοιχεία των μαθητών, σε χειρόγραφες καρτέλες και σε ηλεκτρονική βάση, έτσι ώστε να έχουν ανά πάσα στιγμή τόσο η διεύθυνση όσο και ο σύλλογος διδασκόντων πλήρη εικόνα του σχολείου. Επίσης δις ετησίως τουλάχιστον αποστέλλονται στις Διευθύνσεις ανώνυμα στατιστικά στοιχεία για το μαθητικό δυναμικό του σχολείου. Σε κάθε σχολική μονάδα φυλάσσεται αντίγραφο του διοικητικού φακέλου κάθε εκπαιδευτικού που υπηρετεί στη συγκεκριμένη μονάδα με όλα τα στοιχεία που τον αφορούν, ενώ στο «Ημερολόγιο» του Διευθυντή καταγράφεται η καθημερινότητα του σχολείου, γεγονότα, εκδηλώσεις, άδειες εκπαιδευτικού προσωπικού, απεργίες κτλ. Προφανώς όλ' αυτά δεν ήταν αρκετά για το Υπουργείο Παιδείας, που, θέλοντας ν' ασκήσει ένα ασφυκτικό ηλεκτρονικό «φακέλωμα» επιβάλει ένα νέο σύστημα λεπτομερειακής καταγραφής στοιχείων για μαθητές και καθηγητές, χωρίς επαρκή αιτιολόγηση, που βάζει σε επικίνδυνες υποψίες το σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας και έχει προκαλέσει την οργισμένη αντίδραση της ΔΟΕ κι της ΟΛΜΕ αλλά και Ενώσεων Γονέων και Κηδεμόνων (με πιο πρόσφατη αυτή του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων Περιστερίου).

Συγκεκριμένα, με το υπ' αριθμ. 171490/Δ2/12.11.2013 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας που φέρει τον τίτλο «Έναρξη παραγωγικής λειτουργίας του νέου ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Σχολικών Μονάδων και Διοικητικών Δομών «My School» για Α/Βάθμια Εκπαίδευση Γυμνάσια» καλεί τις σχολικές μονάδες στις οποίες απευθύνεται να ενημερώνουν σε καθημερινή βάση την ψηφιακή πλατφόρμα *myschool* μέσω του διαδικτυακού τόπου <https://myschool.sch.gr>. Η συγκεκριμένη ψηφιακή πλατφόρμα ενοποιεί τις ήδη λειτουργούσες: το e-survey (αριθμός μαθητών ανά τμήμα, ωράρια εκπαιδευτικών – αναθέσεις μαθημάτων-συμπληρώσεις ωραρίων κλπ) και τη βάση δεδομένων ΝΕΣΤΩΡ / ΕΠΑΦΟΣ (στοιχεία μαθητών, αποτελέσματα φοίτησης κλπ).

Στην ψηφιακή πλατφόρμα *myschool* θα καταγράφονται όλα τα στοιχεία των μαθητών – ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ΑΜΚΑ αλλά και στοιχεία που αφορούν την οικογενειακή κατάσταση, την καταγωγή και άλλα παρόμοια που, μεταξύ τους, βρίσκονται και πολλά τα οποία αποτελούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα των μαθητών. Το Υπουργείο επιπροσθέτως ζητά τις καθημερινές απουσίες και τις μετακινήσεις των μαθητών, τις επιδόσεις τους και άλλα παρόμοια στοιχεία που συνιστούν ένα τυπικό αλλά όχι πραγματικό παιδαγωγικό προφίλ των μαθητών. Πρόκειται για στοιχεία που μεταξύ τους βρίσκονται επίσης ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως ζητήματα σωματικής, ψυχικής και διανοητικής υγείας, που μπορούν κάποτε να χρησιμοποιηθούν εναντίον του συγκεκριμένου προσώπου.

Στην ίδια ψηφιακή πλατφόρμα καταγράφονται οι αιτήσεις αδειών των εκπαιδευτικών και η συμμετοχή τους σε απεργιακές κινητοποιήσεις. Η επ' αυτών πληροφόρηση σε καθημερινή βάση των Κεντρικών Υπηρεσιών

και η έκταση αυτής της πληροφόρησης δεν είναι τυπικά και αθώα, προφανώς αποσκοπεί σε πολιτική και ιδεολογική χειραγώγηση και τρομοκράτηση των εκπαιδευτικών

Έτσι, ευλόγως, γονείς και εκπαιδευτικοί, θορυβήθηκαν, πολλώ μάλλον όταν η δικαιολογία του Υπουργείου ήταν πως το όλον σχετίζεται με την καταγραφή των κενών στα σχολεία. Δικαιολογία σαθρή, όταν βοά η ελληνική κοινωνία και κινητοποιούνται συχνά οι εκπαιδευτικοί για τις χιλιάδες ώρες από ελλείψεις σε εκπαιδευτικό προσωπικό ή από την απορύθμιση που προκάλεσε στην Τεχνική Εκπαίδευση η ξαφνική κατάργηση τόσων ειδικοτήτων. Την αγωνία της εκπαιδευτικής κοινότητας στο σύνολό της επιτείνει και η δυνατότητα τα στοιχεία αυτά να διατηρούνται ηλεκτρονικά και να συνοδεύουν τους καταγραφόμενους σε όλη την σχολική ή εργασιακή ζωή, με κίνδυνο κακής χρήσης, προκαταλήψεων ή δημοσιοποίησης, όπως έδειξε το πρόσφατο παράδειγμα δημοσιοποίησης προσωπικών στοιχείων των εκπαιδευτικών που τέθηκαν σε διαθεσιμότητα.

Επειδή καμιά παιδαγωγική ή διοικητική λογική δεν καλύπτει μια τέτοια ευρεία καθημερινή καταγραφή στοιχείων, είναι προφανές ότι το *myschool* αποτελεί ένα ασφυκτικό σύστημα ελέγχου της ζωής της εκπαιδευτικής κοινότητας κάθε σχολείου, το οποίο μετατρέπει την σχολική καθημερινότητα σε μια σειρά αριθμών από τους οποίους, αψυχολόγητα, αντιπαιδαγωγικά και αντιδημοκρατικά, μπορεί να προκύψουν έμμεσες αδιαφανείς αξιολογήσεις για τον μαθητή, τον εκπαιδευτικό και το ίδιο το σχολείο, αυθαίρετες κατηγοριοποιήσεις, συγχωνεύσεις και καταργήσεις σχολικών μονάδων ή θέσεων εκπαιδευτικών, όπως ορίζουν οι μνημονιακές συμφωνίες που έχει υπογράψει η παρούσα κυβέρνηση.

Μειώνεται η δυνατότητα του εκπαιδευτικού ατομικά ή του συλλόγου διδασκόντων να διαχειριστεί ευαίσθητα παιδαγωγικά θέματα και η ευθύνη μεταφέρεται στην απρόσωπη διοίκηση. Άλλωστε αυτό τεκμαιρεται και από τον ίδιο τον ορισμό του *myschool*, το οποίο, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στον προϋπολογισμό 2014, είναι ένα «σύστημα διοίκησης, διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, δημοσιονομικής διαχείρισης όλων των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας».

Θορυβημένη από τις συνέπειες εφαρμογής ενός τέτοιου συστήματος παρακολούθησης της ζωής μαθητών και εκπαιδευτικών και των συνεπειών της στο ήδη επισφαλές εργασιακό μέλλον, η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, με έγγραφό της προς το υπουργείο Παιδείας (19.12.2013) αμφισβητεί την αρμοδιότητα του υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων να συλλέγει και επεξεργάζεται τα δεδομένα των μαθητών και των γονέων-κηδεμόνων τους και ζητά να πληροφορηθεί την επεξεργασία αυτών των «προσωπικών δεδομένων που πραγματοποιείται μέσω του ως άνω πληροφοριακού συστήματος». Ζητά επίσης από το υπουργείο να τεκμηριώσει τους λόγους που έκρινε απαραίτητη την συλλογή όλων αυτών των δεδομένων.

Επιπροσθέτως υπάρχει κάτι ακόμη πολύ σοβαρό: η συντριπτική πλειονότητα των σχολείων δεν έχει γραμματειακή υποστήριξη. Καλούνται οι εκπαιδευτικοί να επιφορτιστούν με ένα ακόμα χρονοβόρο και δύσκολο έργο στην ήδη βεβαρυμένη με πολλές γραφειοκρατικές απαιτήσεις εργασιακή πραγματικότητά τους (π.χ. έντυπη καταγραφή, αρχειοθέτηση και αποστολή εγγράφων κτλ.), το οποίο πρέπει να επιτελέσουν είτε εντός του σχολικού ωραρίου και κάποτε με αναγκαστική απουσία από την τάξη είτε εκτός ωραρίου ως απλήρωτη υπερωρία. Και όλα αυτά ενώ έχουν δαπανηθεί μέχρι τώρα τεράστια κονδύλια στη μηχανογράφηση των σχολείων σε διάφορες συμβάσεις ανάθεσης έργου με πενιχρά αποτελέσματα και, άρα, κατασπατάληση αναγκαίων πόρων.

Κατόπιν τούτων και με δεδομένα ότι:

1. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων αποτελεί συνταγματικό δικαίωμα του πολίτη
 2. Κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί για την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων ενηλίκων και ανηλίκων (ήδη υπήρξε προειδοποίηση του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου τον Δεκέμβριο πως «Βρίσκονται σε εξέλιξη προσπάθειες για υποκλοπή των κωδικών (passwords) λογαριασμών χρηστών του ΠΣΔ.»)
 3. Δεν τεκμαίρεται επαρκώς η αναγκαιότητα μιας τόσο πλατιάς καθημερινής παρακολούθησης για λόγους εύρυθμης λειτουργίας των σχολείων. Αντίθετα απαιτείται να εκλογικευθεί άμεσα η

σωρεία ασύνδετων καταγραφών και αποτυπώσεων, που μεγαλώνει τον όγκο της γραφειοκρατίας χωρίς ουσιαστικό λόγο αλλά κυρίως αποτέλεσμα

4. Δεν τεκμαίρεται επίσης το δικαίωμα του Υπουργείου Παιδείας να συγκεντρώνει τόσα δεδομένα ιδία για τους ανήλικους πολίτες
5. Το ηλεκτρονικό «φακέλωμα» πληγώνει τα τελευταία απομεινάρια δημοκρατίας και διαλύει την παιδαγωγική σχέση
6. Δεν υπάρχει καμιά εγγύηση πως δεν θα υπάρξει δημοσιοποίηση ή χρήση τους για τη δημιουργία ενός φακέλου πληροφοριών που θα ακολουθεί το μαθητή όλη του τη ζωή και θα προετοιμάζει τις απολύσεις των πολιτικώς αντιφρονούντων

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Σκοπεύει να αποσύρει την ψηφιακή πλατφόρμα και να σταματήσει την συγκέντρωση όλων αυτών των στοιχείων κεντρικά;
2. Ποια άμεσα μέτρα σκοπεύει να πάρει ώστε να πειστεί η εκπαιδευτική κοινότητα πως θα διαφυλαχτεί η δημοκρατία στα σχολεία και θα προστατευτούν τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα μαθητών και εκπαιδευτικών αλλά και η πολύτιμη παιδαγωγική σχέση μεταξύ δασκάλου και μαθητή, που δεν ποσοτικοποιείται ούτε μετατρέπεται σε στατιστικό δεδομένο;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Θεανώ Φωτίου

Γιώργος Πάντζας

Μιχάλης Κριτσωτάκης

Έφη Γεωργοπούλου-Σαλτάρη